

SVEIKŲ IR SLAPTUOJU MASTITU SERGANČIŲ KARVIŲ PIENO SUDĖTINIŲ DALIŲ KITIMAS MELŽIANT

Eugenijus Aniulis, Sigitas Japertas, Kristina Leiputė,
Lietuvos veterinarijos akademija

Santrauka. Pienas - tai sekretas, kuriame yra ląstelinių elementų. Sveikos karvės piene labai mažai somatinių ląstelių. Be somatinių ląstelių, kitos pieno sudėtinės dalys yra baltymai, riebalai, angliavandeniai, mineralinės medžiagos, vitaminai, fermentai.

Tyrimais nustatyta, kad somatinių ląstelių pradinėse sveikų karvių pieno porcijose buvo $56,27 \pm 4,97$ tūkst. vnt./ml, vidurinėse - $64,76 \pm 6,49$ tūkst. vnt./ml ir paskutinėse porcijose - $191,63 \pm 12,03$ tūkst. vnt./ml pieno, laktozės - atitinkamai $4,84 \pm 0,03\%$, $4,8 \pm 0,02\%$ ir $4,61 \pm 0,03\%$, t. y. mažėjo, baltymų kiekis beveik nekito, o riebalų - didėjo atitinkamai $1,65 \pm 0,09\%$, $4,74 \pm 0,17\%$ ir $9,25 \pm 0,13\%$.

Karvių, sergančių slaptuoju mastitu, atitinkamose išmelžto pieno porcijose somatinių ląstelių daugėjo - $1317,7 \pm 141,51$ tūkst.vnt./ml, $1724,64 \pm 176,83$ tūkst.vnt./ ml ir $3458,2 \pm 281,85$ tūkst.vnt./ml, laktozės ir baltymų mažėjo, o riebalų - daugėjo. Sergančių karvių atskirų tešmens ketvirčių pienas, palyginti su sveikųjų, užšąla aukštesnėje temperatūroje, būna šarmingesnis, labiau užterštas bakterijomis.

Darbo tikslas - nustatyti, kaip atskirose išmelžtose sveikų ir slaptuoju mastitu sergančių karvių pieno porcijose kinta sudėtinės dalys.

Raktažodžiai: slaptasis mastitas, somatinės ląstelės, laktozė, baltymai, riebalai, užšalimo taškas, bendrasis užterštumas bakterijomis.